

OHJE

Ulkomainoslaitteiden sijoittaminen Helsingissä

Liikenneturvallisuusnäkökohdat

Johdanto

Rakennusvalvontaviraston tekeillä olevassa ohjeessa ”Sähköiset vaihtuvanäyttöiset mainoslaitteet” viitataan mm. liikenneturvallisuusnäkökohtien huomioon ottamiseen ulkomainoslaitteiden sijoittamisessa. Kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnitteluosasto on laatinut liikenneturvallisuusnäkökohdista tämän ohjeen, joka on tarkoitettu apuvälineeksi tarkasteltaessa ulkomainoslaitteiden sijoittamista ja helpottamaan uusien hakemusten käsittelyä.

Mainos asetetaan siinä tarkoituksessa, että se kiinnittää kadulla liikkujan huomion kaikista niistä suunnista, mihin se näkyy. Liikenteessä liikkuvan pitäisi taas keskittyä tarkkailemaan vain liikennettä. Tämän ohjeen avulla pyritään sijoittamaan eniten huomiota vievät mainokset siten, että niistä johtuva liikenneturvallisuuden heikkeneminen on mahdollisimman vähäistä. Liikenneturvallisuusnäkökohdat tulee erityisesti huomioida seuraavissa tilanteissa.

Mainoslaitteen sijoittamisessa erityisesti huomioitavia tekijöitä:

1. Ajoneuvojen pysähtymismatka
2. Risteys ja sen näkemäalueet
3. Liikenteen ohjauslaite
4. Pysäkkialueet ja tonttiliittymät
5. Koulut, leikkipuistot yms.

Muita mainoslaitteen sijoittamiseen vaikuttavia tekijöitä:

1. Valaistus
2. Vaihtuva viesti
3. Mainoslaitteen koko
4. Poikkeava liikenneympäristö
5. Jalkakäytävän, pyörätien vapaan tilan leveys

Liikenneturvallisuusnäkökohdat huomioidaan rakennusvalvonnan lupaohjeessa koskien sähköisiä vaihtuvanäyttöisiä mainoslaitteita. Mainoslupaa myöntäessä rakennusvirasto ja rakennusvalvontavirasto ottavat myöntämisehdoissa huomioon liikenneturvallisuuden vaatimukset.

Yhteenveto

Ulkomainoslaitteiden sijoittamisessa tulee ottaa huomioon liikenneturvallisuusnäkökohdat. Mainos ei saa viedä liaksi huomiota pois liikenteestä ja liikenteen ohjauslaitteista. Mainoslaitteita ei saa sijoittaa risteysalueelle, missä ne voivat estää näkemiä tai muutoin haitata liikenneturvallisuutta eikä pysähtymismatkalle ennen suojatietä, missä autoilijan huomion tulee kiinnittyä suojatien käyttäjiin tai siten, että mainoslaitte peittää tai häiritsee liikenteenohjauslaitteen havaittavuutta. Mainoslaitetta ei myöskään saa sijoittaa suojatien jatkeelle, missä jalankulkijan huomio tulee kiinnittyä liikenteeseen ja liikenteenohjauslaitteiden havaitsemiseen.

Lisäksi on otettava huomioon, että tieliikennelain 56 §:n mukaan tielle tai sen välittömään läheisyyteen ei saa asettaa merkkiä, kilpeä tai muuta laitetta, jonka voi erheellisesti käsittää liikennemeriksi tai muuksi liikenteen ohjauslaitteeksi taikka joka voi huonontaa sellaisen näkyvyyttä. Järjestyslain 6 §:n mukaan yleistä järjestystä tai turvallisuutta vaarantavan, häikäisevän tai harhauttavan valon taikka liikenteenohjauslaitetta muistuttavan tai muuten turvallisuutta vaarantavan mainoksen käyttäminen on kielletty. Liikenneministeriön päätöksen liikenteen ohjauslaitteista 4 §:n mukaan liikenteen ohjauslaitteeseen tai sen kannattajaan ei saa kiinnittää mitään, mikä ei vastaa tämän laitteen tarkoitusta tai mikä vaikeuttaa liikenteen ohjausta.

Yhteenvetona ulkomainoslaitteiden sijoittamisessa huomioon otettavat näkökohdat:

- Mainoksen valaistus ei saa olla merkittävästi voimakkaampi kuin ympäristön valaistus.
- Mainosta ei saa sijoittaa suojatien jatkeelle
- Mainoksen valaistus ei saa aiheuttaa estohäikäisyä
- Mainos ei saa syttyä ja sammua toistuvasti pimeällä
- Näytöillä ei saa katualueella (ei koske kävelyalueita) esittää liikkuvaa videokuvaa eikä voimakkaasti animoituja välkkyviä kuvia.
- Mainosten päivitysvälin tulee olla vähintään 10 sekuntia.
- Vanhan ja uuden kuvan vaihtuminen ei saa tapahtua äkkinäisesti vaan pehmeästi.

Kaupunkisuunnitteluviraston yhteyshenkilö on Heikki Hälvä.

Päivitetty ohje on hyväksytty Liikennesuunnitteluosaston osastokokouksessa 16.6.2016.

Ohje on myös käsitelty rakennusvalvontaviraston ja kaupunkisuunnitteluviraston johtoryhmien yhteiskokouksessa 25.8.2016.

MAINOSLAITTEEN SIOJTTAMISTA RAJOITAVIEN TEKIJÖIDEN ARVIOINTI

Mainoslaitetta ei saa sijoittaa seuraavissa tilanteissa:

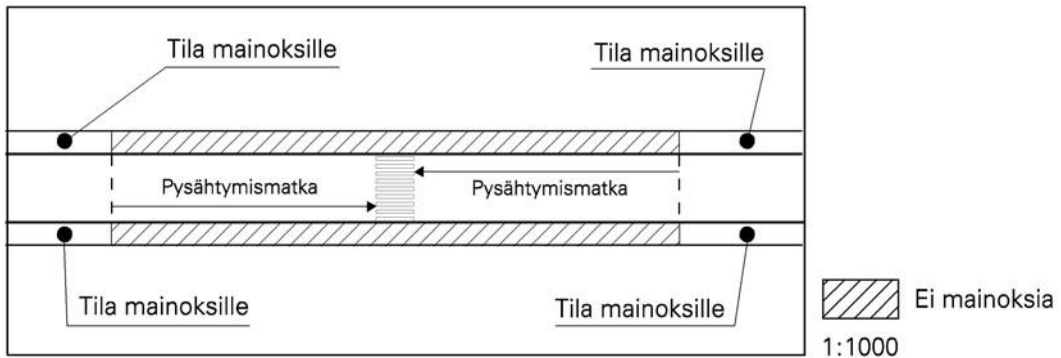
1. Pysähtymismatka

Pysähtymismatka on matka, jonka aikana auto on voitava pysäyttää (ennen suojatietä; liikennevaloja; risteävää katua). Kielto koskee kapealla kadulla ajoradan molemmilla puolilla ja leveämmällä kadulla vain oikealla puolella olevaa vapaata tilaa. Pysähtymismatkan määrittelyssä on käytetty keliolosuhteena kosteaa tienpintaa kesäaikana.

Pysähtymismatka määritellään nopeusrajoitusarvon perusteella seuraavasti:

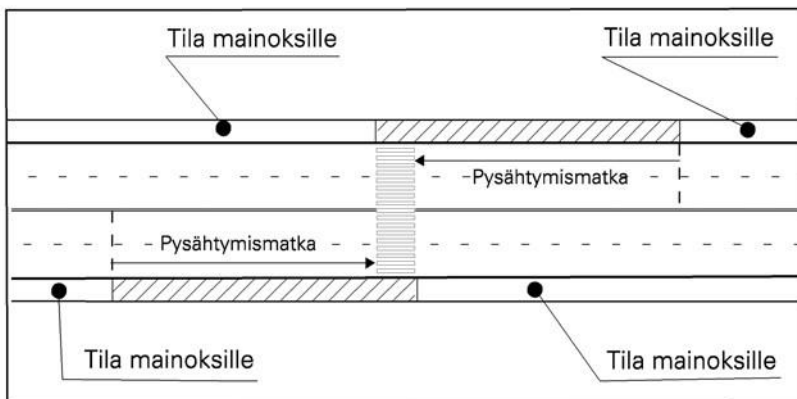
Nopeusrajoitus km/h	30	40	50	60	70	80
Pysähtymismatka metreinä	15	25	35	45	55	70

Pysähtymismatkan määrittely (nopeusrajoitus 50 km/h)

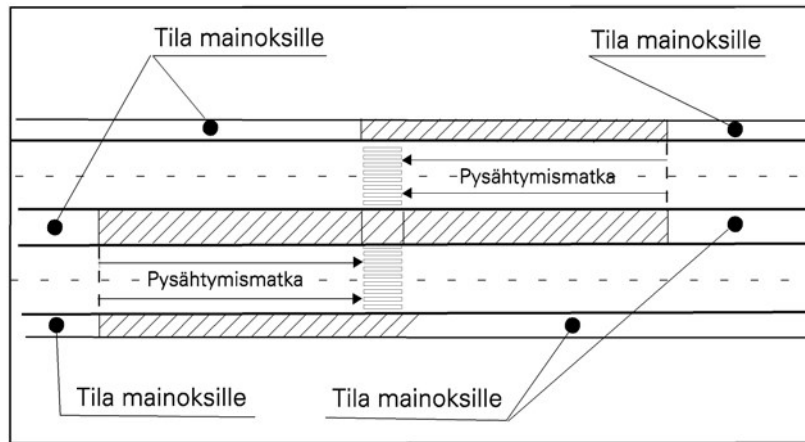
Kuva 1

Kun ajokaistoja on 1+1, ja pysäköintiä ei ole

Kuva 2

Kun ajokaistoja on 2+2 tai enemmän tai 1+1 ja pysäköintiä molemmilla puolilla

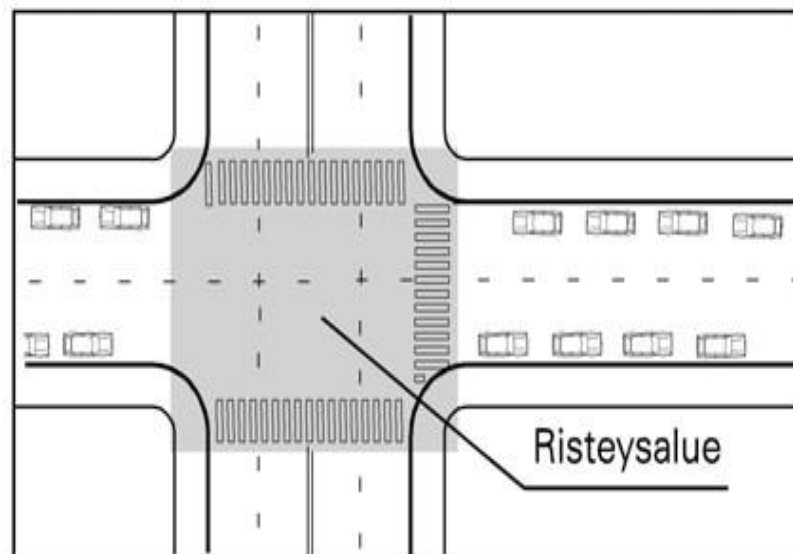
Kuva 3

Kun ajoratojen välissä on keskikaista tai pitkä saareke

2. Risteys ja näkemäalue.

Risteysmääritelmä:

Risteys määritellään tässä yhteydessä alueeksi, joka rajautuu suojateihin, suojatiet mukaan lukien tai milloin suojateitä ei ole, jalkakäytävän tontin puoleisen reunan ajateltuun jatkeeseen.

Kuva 4

Risteysalueen määrittely

Näkemäalueen määrittely:

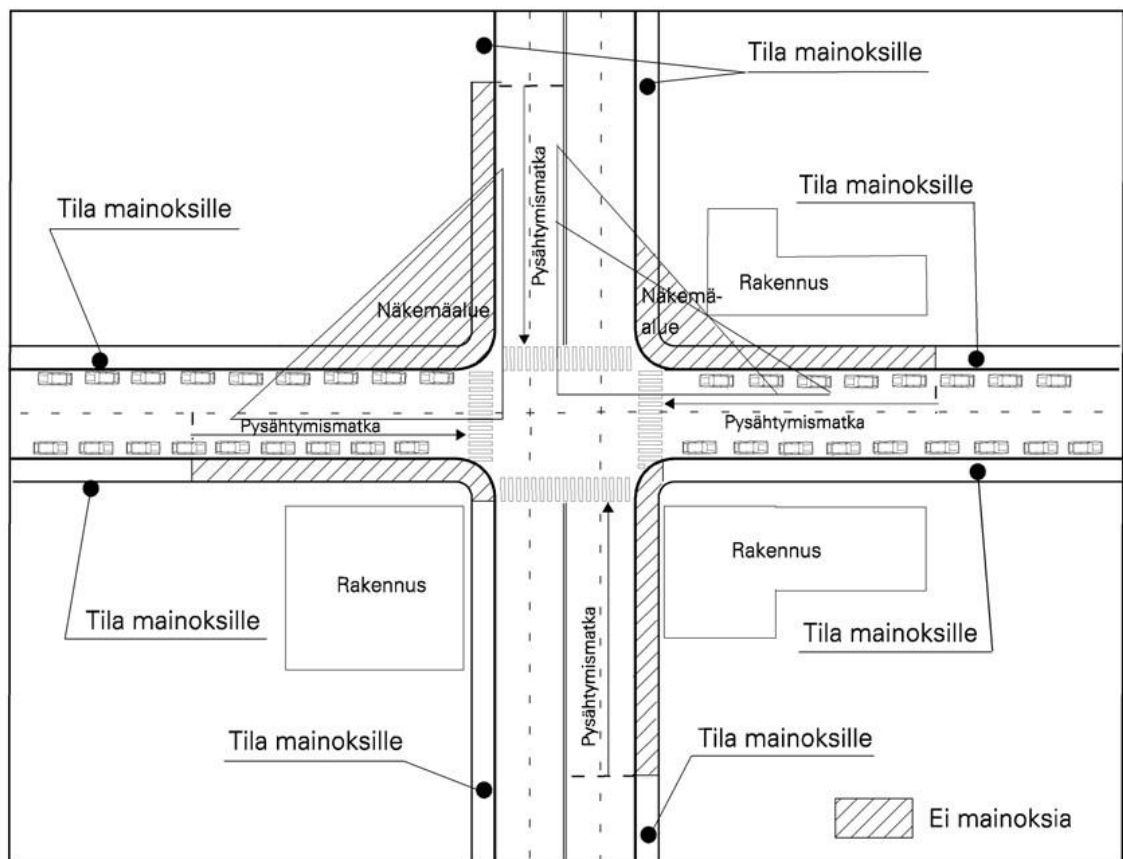
Tapaus A.

Tiet ovat etuajo-oikeussuhteiltaan samanarvoiset.

Näkemäalue määrätään mittaamalla pysähtymisnäkemän edellyttämä matka kaikkiin suuntiin seuraavan taulukon mukaisesti.

Yhdistämällä näin saadut pisteet saadaan määriteltyä näkemäalue

Nopeusrajoitus km/h	30	40	50	60	70	80
Pysähtymismatka metreinä	15	25	35	45	55	70

Kuva 5

Pysähtymismatkan ja näkemäalueen yhteisvaikutus (nopeusrajoitus 50 km/h)

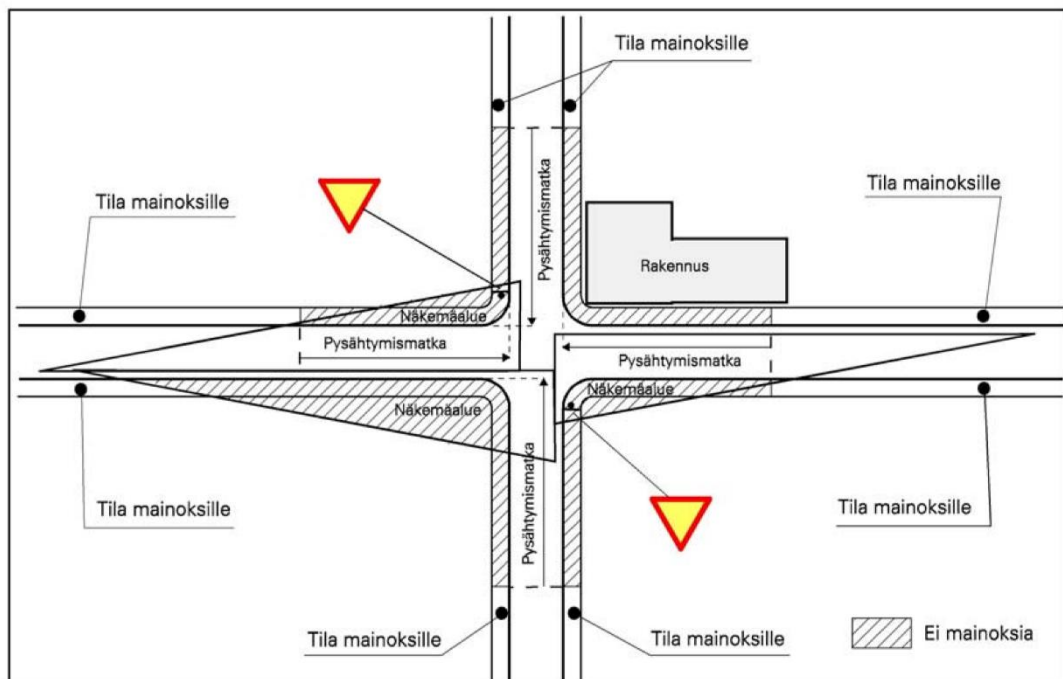
Tapaus B.

Liittyvältä kadulta tulevalla on väistämisvelvollisuus ("kärkikolmio").

Näkemäalueen pituus sivusuunnassa on 15 metriä ja pääsuunnassa molempiin ajosuuntiin seuraavan taulukon mukainen.

Yhdistämällä näin saadut pisteet saadaan määriteltyä näkemäalue.

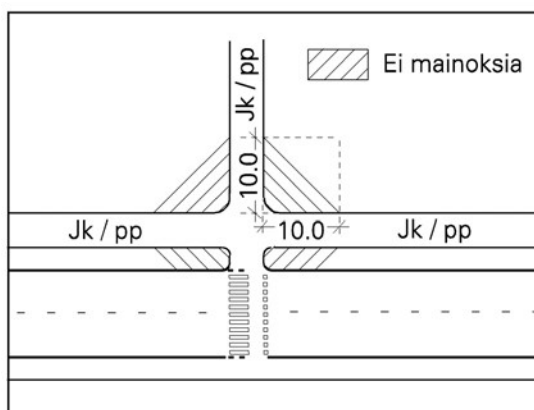
Nopeusrajoitus km/h	40	50	60	70	80
Sivusuunnassa 15m ja pääsuunnat metreinä	60	80	100	120	150

Kuva 6

Pysähtymismatkan ja näkemäalueen yhteisvaikutus (nopeusrajoitus 50 km/h)

Pyöräliikenteen keskinäisessä risteyksessä pysähtymismatka on 10 metriä molempiin suuntiin. Yhdistämällä nämä pisteet saadaan määriteltyä näkemäalue.

Kuva 7

Pyöräliikenteen näkemäalueen määrittely

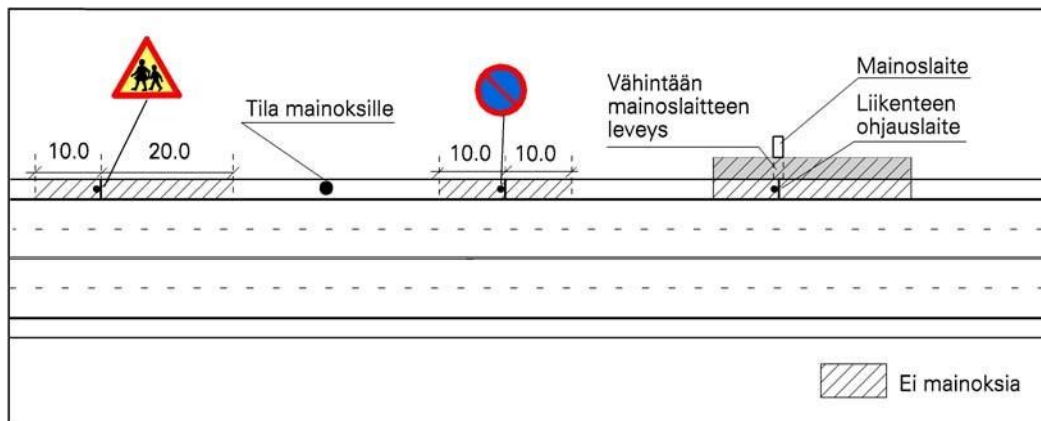
3. Liikenteen ohjauslaite

Mainoslaitetta ei saa sijoittaa liikenteen ohjauslaitteiden kanssa samaan pylvääseen tai siten, että se peittää tai häiritsee liikenteenohjauslaitteiden näkyvyyttä ja luettavuutta niin ajoradan sivu- kuin pituussuunnassa.

Mainosta ei saa sijoittaa 20 metrin matkalle ennen eikä 10 metrin matkalle jälkeen liikkuvaa liikennettä varten asetettua liikenteen ohjauslaitetta kuten varoitus-, etuajo-oikeus-, väistämisvelvollisuus-, suojatie- tai nopeusrajoitusmerkkiä.

Pysäköintiä sekä jalkakäytävä- ja pyörätietä koskevien liikenteen ohjauslaitteiden osalta ovat vastaavat mitat 10 metriä ennen ja 10 metriä jälkeen.

Mainos voidaan asettaa edellä mainituille alueille, jos mainoslaitteen ja liikenteen ohjauslaitteen väli sivusuunnassa on vähintään mainoslaitteen levyinen.

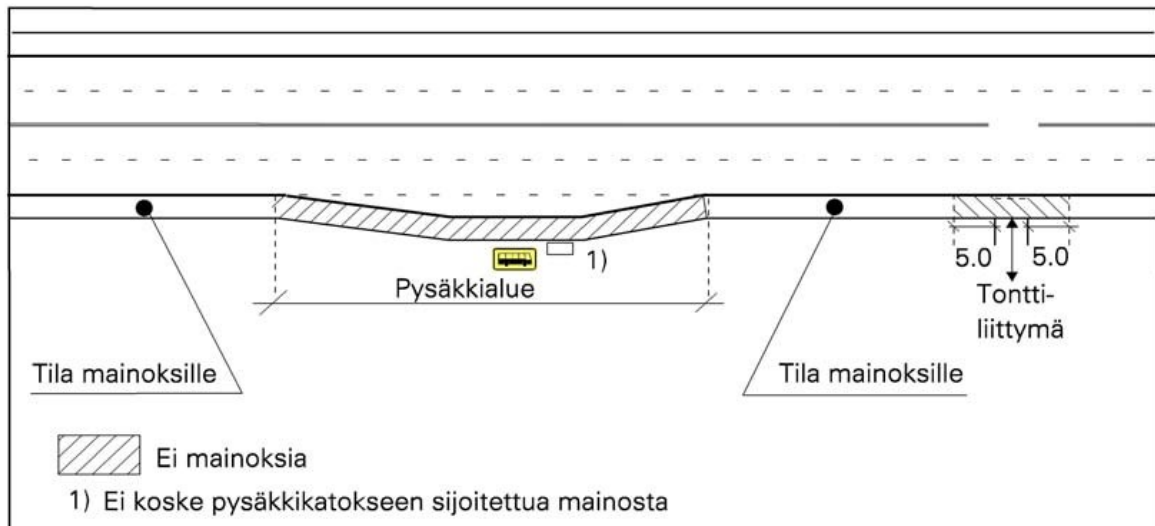

Kuva 8

Liikenteen ohjauslaitteen huomioon ottaminen

4. Pysäkkialue ja tonttiliittymä

Pysäkkialueen ja tonttiliittymän merkitys tulee huomioida mainoslaitetta sijoitettaessa. Ohjeena voidaan pitää, että mainosta ei sijoiteta pysäkkialueelle (ei koske pysäkkikatoksessa olevaa mainosta) eikä 5 metriä lähemmäksi tonttiliittymää.

Kuva 9

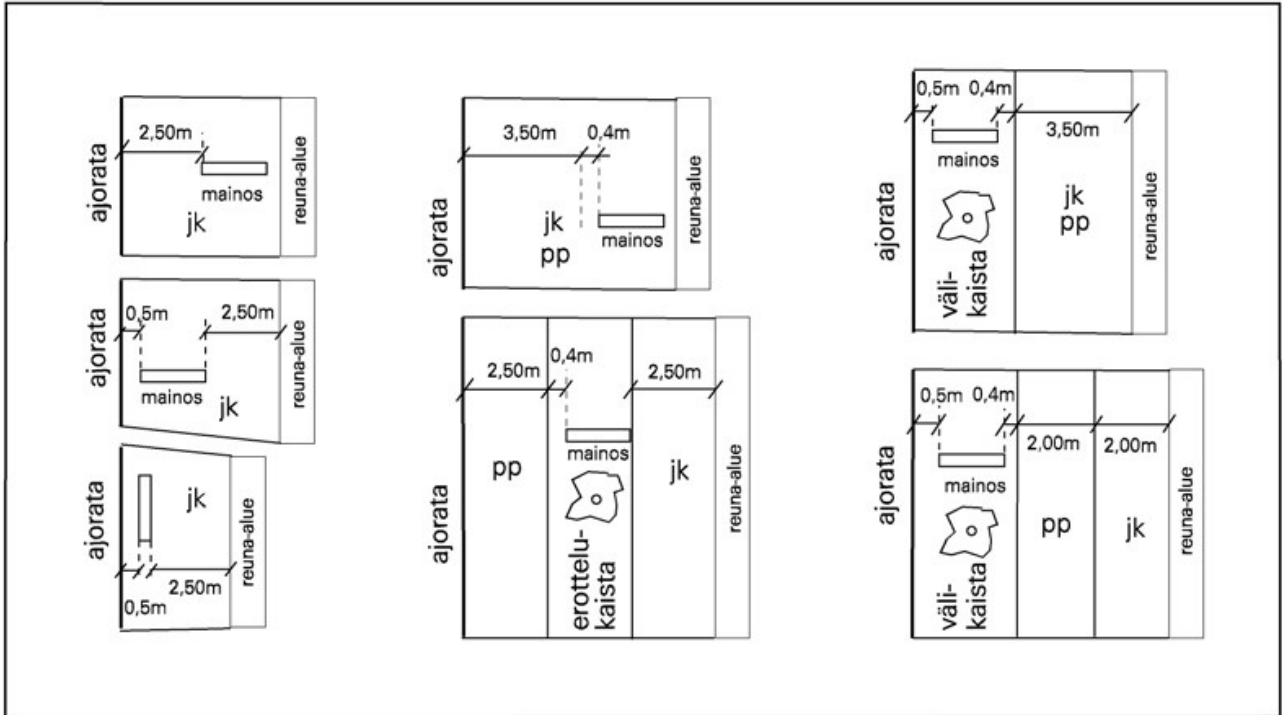
Pysäkkialueen ja tonttiliittymän huomioon ottaminen

5. Koulu, leikkipuisto yms.

Mainoksia ei saa sijoittaa liikenneympäristöön, missä liikkuu poikkeuksellisen paljon jalankulkijoita kuten lapsia tai vanhuksia, joiden huomioon ottaminen vaatii autoilijoilta erityistä tarkkaavaisuutta.

6. Jalkakäytävän, pyörätien vapaan tilan leveys.

Mainoslaitteen kohdalla tulee vapaan tilan leveyden olla vähintään kuvassa 10 esitettyjen minimivaatimusten mukainen.

Kuva 10

Vapaan tilan mitoitus jalankulku- ja pyöräilyliikenteen väylillä.

Lähdeaineisto

Lainsäädäntö

Tieliikennelaki 56 §, järjestyslaki 6 § ja liikenneministeriön päätös liikenteen ohjauslaitteista 4 §.

Pysähtymismatka / -näkemä:

Liikennesuunnitteluosaston 2.11.2001 hyväksymä "Katupoikkileikkausten suunnitteluohjeet" sekä ohje pysähtymisnäkemän mitoituksesta.

Liittymisnäkemä:

Kaupunkiliiton julkaisu: "Katujen tasoliittymien suunnitteluohjeet" (C55, sivut 64–66). Ohjetta on sovellettu siten, että näkemäalueen pituudeksi on valittu sivusuunnassa 15 metrin poikkeuksellinen arvo ja pääsuunnassa katujen minimiarvot.